

7/10626

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 622-01- 611

18 -12- 2009

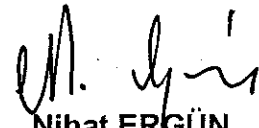
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 16.11.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/10626-117009/36615 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Ahmet ORHAN'ın, "Küçük esnafın korunmasına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/10626) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

Ek: 4 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET ORHAN'IN YAZILI ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türk esnaf ve sanatkarının zor bir dönemden geçtiği artık sadece günlük ekmek parasının çıkması halinde şükrettiği bu iktidarınız döneminde küçük esnaf kesiminin yok olmasına göz yumulduğu, yarın sanayicinin de büyük sıkıntılara gireceği bir ortamda büyük mağazalar sadece bakkallara zarar vermekte kalmayacak, dev marketlerin piyasaya hakim olmasıyla üreticiler de, tedarikçiler de yerel marketler de ve nihai noktada tüketiciler de zarar göreceği bir durumun son hali ile karşı karşıya olduğumuz bir gerçektir.

Yıllardır var olan ve çözülmeyen bir konu olarak sürekli Türk milletinin ve Türk esnaf ve sanatkarının önünde duran 63 iş kolunu direk etkileyen ve özellikle de 600 bin bakkaldan bugün yarısından fazlasının kepenk kapatmasına neden olan ve geri kalan bakkal esnafını da bitirme noktasına getiren bir türlü çıkartılamayan ve kamuoyunda “hipermarket yasası” olarak bilinen Perakende Ticaret ile Esnaf ve Sanatkarlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı Taslağının eksikliklerinin tamamlanarak, gelişmiş bir ülkede bakkal dükkanı ile hipermarket açma şartlarının aynı olduğu başka bir ülkenin olmadığını göz önünde bulundurduğumuzda;

Soru 1- Türk esnaf ve sanatkarını bu zor ve kepenk kapatan durumu önlemek için bu yasanın ne zaman ve hangi şartlarla yürürlüğe alınması düşünülmektedir? Detayları ile açıklar mısınız?

Soru 2- Küçük esnafımızın lehine korumacı çalışmalar ve düzenlemeler yapılması planlanmakta mıdır?

Soru 3- 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanununun iyileştirilmesi planlanmakta mıdır?

Soru 4- Küçük esnafın su, elektrik, doğalgaz, telefon ve sigorta primlerinde indirim ve bu alanlarda desteklemeler düşünülmekte midir?

Ülkemizde 1990'lı yılların başlarında ivme kazanan marketleşme süreci, zaman içerisinde büyük bir gelişim göstermiştir. Her türlü tüketim maddesi ve ihtiyaç malzemesinin perakende ticaretinin yapıldığı ve büyük mağaza diye adlandırılan bu alış/veriş merkezlerinin sayılarındaki artış beraberinde bazı problemleri de ortaya çıkarmıştır.

Bu problemlerin önüne geçilmesi maksadıyla; Bakanlığımızca “Alışveriş Merkezleri, Büyük Mağazalar ve Zincir Mağazalar Kanunu Tasarısı Taslağı” hazırlanmıştır.

Kanun Tasarısı Taslağında;

- Küçük ve büyük ölçekli perakendeci işletmelerin, rekabet şartlarında bir arada faaliyetlerini sürdürebilecekleri bir ortamın oluşturulması,
- Perakende ve üretim sektöründe tekelleşmeye giden yoğunlaşmaların engellenmesi,
- Haksız rekabetin önlenmesi,

- KOBİ'ler ile küçük tedarikçilerin, büyük ölçekli perakendeci işletmelerin kısa ve uzun vadeli suiistimallerine karşı korunması,

- Büyük ölçekli perakendeci işletmeler ile alışveriş merkezlerinin imar planlarında ayrılmış alanlarda veya uygun alanlarda kurulmalarının ve faaliyette bulunmalarının sağlanması, şehir ve çevre planlamasına fayda sağlayıcı bir katkıda bulunulması, çevre kirliliği ve trafik yoğunluğunun engellenmesi,

- Tüketici haklarının korunması ve memnuniyetinin artırılması,

- Tedarikçi veya üreticilere ürettirip satın aldıkları ürünlere sınırlama getirilmesi,

- Tedarikçi ve üreticilerin mağduriyetlerinin önlenmesi için, ödemeler konusunda ürünün raf ömrüne göre düzenleme yapılması,

- Tedarikçi veya üreticiden yeni mağaza açılışı veya tadilatı, sezon açılışı, yıl dönümü bedeli, banka ve kredi kartı katılım bedeli gibi taleplerde bulunulması ile ilgili düzenleme getirilmesi,

- Tedarikçi veya üreticiden raf, katılım, reklâm ve anons bedeli veya çeşitli adlar altında prim taleplerine ilişkin düzenleme getirilmesi,

- Müşterilerinin kullanımı için belli bir büyüklükte otopark düzenlemeleri,

gibi hususlar dikkate alınmıştır.

Anılan Kanun Tasarı Taslağı ile mevcut ve ileride doğması muhtemel olan sorunlara çözüm getirilmesinin yanı sıra; dünya örnekleri ülkemiz gerçekleriyle birlikte değerlendirilerek, kamu yararını ön planda tutan ve serbest piyasa şartları ile uyumlu düzenlemeler yapılmaya özen gösterilmiş ve bu çeşit işyerlerinin çalışma usul ve esaslarına getirilen düzenlemeler ile haksız rekabete yol açan uygulamalarının da önüne geçilmesi amaçlanmış olup, Tasarı üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca; 21.06.2005 tarih ve 25852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun uygulanması sürecinde ortaya çıkan aksaklıklar, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının talepleri de dikkate alınmak suretiyle değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler çerçevesinde anılan Kanunda değişiklik yapılması yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

Son dönemde, esnaf ve sanatkarlara yönelik en önemli çalışmamız "Esnaf ve Sanatkarlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı Taslağı"dır.

Değişim, dönüşüm, destek (3D) kurgusu ile hazırlanan strateji belgesi ve eylem planı taslağında 7 temel öncelik belirlenmiştir.

Bunlar;

- Kredi ve finansman şartlarının iyileştirilmesi

- Vergi, istihdam ve diğer yükümlülüklerin azaltılması

- Eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesi.

- Yenilikçilik ve girişimciliğin geliştirilmesi.

- Altyapı, kümelenme ve ortaklık faaliyetlerinin desteklenmesi

- Hukuki düzenlemelerin yapılması

- Avrupa Birliği (AB) programlarından ve kaynaklarından esnaf ve sanatkarların faydalanmasının sağlanması'dır.

Bu öncelikler çerçevesinde esnaf ve sanatkarlarımız için;

- Ortak hareket etmeleri halinde teşvik edilmeleri,
- Esnaf ve sanatkârların mesleki eğitimi ve danışmanlık hizmeti almaları,
- İhtiyaç duyulan alanlarda mesleki dönüşüm eğitimi almaları,
- Tüketici tercihlerine uygun işyerleri oluşturmaları ve bunları geliştirmeleri,
- Bazı mesleklerde yeni iş alanları oluşturulması ve ortaklık kültürünün desteklenmesinin sağlanması,

hedeflenmektedir.

Böylece, yapısal değişim ve dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkârlarımız azami ölçüde yararlanılacak, aynı zamanda değişim ve dönüşümün ve ekonomik krizlerin bu kesim üzerindeki olumsuz etkileri belirlenen hedeflerle azaltılacaktır.

10.01.2009 tarih ve 27106 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince ve Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Kefaletiyle Esnaf ve Sanatkârlara Kredi Kullandırılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı” ile esnaf ve sanatkârların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, cari faize gösterge faiz oranı düşürülmüş, sübvansiyon oranı ise yükseltilmiştir.

Bu karara göre;

- 2002’de % 59 seviyelerinde olan esnaf ve sanatkârlarımıza verilen kredi faiz oranı 1 Eylül 2009 tarihi itibarıyla % 8’e düşürülmüştür.
- Esnaf ve sanatkârlara verilen kredi tutarlarının toplam kredi hacmindeki payı artırılmıştır. 2002 yılında 153 milyon TL kredi verilmiş iken, bu miktar 2009 yılı Haziran sonu itibarıyla 3.6 milyar TL olmuştur.
- 2002 yılında 5.000 TL olan kredi limiti, 35.000 ve 50.000 TL’ye yükseltilmiştir.

Yine; 05.05.2009 tarih ve 27219 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile KOSGEB desteklerinden hizmet sektöründe faaliyette bulunan esnaf ve sanatkârlarında yararlanabilmeleri sağlanmıştır.

Esnaf ve sanatkârlar ile tüm KOBİ’lere yönelik 3 aylık yeni bir kredi destek programı KOSGEB aracılığı ile hayata geçirilmiştir. 100 bin işletmeye 2.5 Milyar TL’lik yeni kredi hacmi oluşturulmuştur.

Bu çerçevede; gerekli şartları taşıyan esnaf ve sanatkârlar ile tüm KOBİ’lere, ilk 3 ayı ödemesiz geri kalanı aylık eşit taksitler halinde toplam 15 ay vadeli 25.000 TL üst limitli kredi kullanılacaktır. Şahıs işletmelerinde işletme sahibinin kadın girişimci olması halinde kredi üst limiti 30.000 TL olacaktır.

28.02.2009 tarih ve 27155 sayılı Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 5 inci Maddesi ile esnaf ve sanatkârların odalara, odaların birliklere olan ödenmemiş aidat borçlarına ait gecikme zamlarının tamamına af getirilmiştir.

Esnaf ve sanatkârların esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle Halk Bankasından kullandıkları kredilerden ödeme güçlüğüne düşenler için Bakanlığımız koordinasyonunda TESKOMB tarafından yeniden yapılandırmaya gidilmiştir.

Buna göre; kredi borcu 31.12.2008 tarihinden önce kooperatif takibine intikal etmiş ortakların takipte bulunan anapara tutarlarını bu yıl sonuna kadar ödemeleri kaydıyla, işlemiş olan gecikme faiz tutarları 48 aylık süreyi aşmamak üzere, kooperatifçe ortakların ödeme gücü göz önünde bulundurularak ve ayrıca herhangi bir faiz hesaplanmaksızın taksitlendirilecektir. Son başvuru tarihi 31.12.2009 olup, bu tarihten sonra yapılan başvurular değerlendirmeye alınmayacaktır.

Kamuoyunda “Sicil Affı” olarak bilinen; “Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler İle Kredi Ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun” 28.01.2009 tarih ve 27124 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanun kapsamında; Merkez Bankası ve bankalar ile özel finans kurumlarınca ödenmemiş borç kayıtlarının silinmesinden sonra, bankalar ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde silinmiş kayıtlar dikkate alınmayacaktır.